

Ο δράκος στειοχωρήθηκε· συλλογιστήκανε για μία στιγμή κι άπεφασίσανε νανάψουνε φωτιά μεγάλη και να κάψουνε τὸ κουβάρι· έτσι θά εΐτανε σίγουρο πὼς δὲ θά μπερούσε νὰ τὸ βρῆ. Τὴν ὥρα πού τῶριξε κείνη στὴ φωτιά, ὁ σύντροφος παραφύλαξε τὴν κίνηση καὶ τὸ πῆρε, δίχως κανέναν ἀπὸ τοὺς δύο τοὺς νὰ τονέ στοχαστῆ, γιατί φόραγε τὸ καπέλλο τῶν τριῶν ἀδερφάδων. Ἡ βασιλοπούλα ἔμεινε λιγάκι μὲ τὸ δράκο καὶ τὰ ξημερώματα γύρισε σπίτι της· ὁ σύντροφος καθαλίκεψε τὸν τράγο μαζί της καὶ γυρίσανε πολὺ γρήγορα.

Ὅταν ὁ νιὸς καλέστηκε πάλι στὸ βασιλικὸ τράπεζι, ὁ σύντροφος τοῦ εἶχε δοσμένο τὸ χρυσὸ κουβάρι. Ἡ βασιλοπούλα εἶταν' ἀκόμα πιὸ ὁμορφη καὶ πιὸ περήφανη ἀπὸ τὴν προηγουμένη μέρα· σὰν ἀποφάγανε, ἔσφιξε γερὰ τὰ χεῖλια της καὶ τοῦ εἶπε:

— Δὲ θά μὲ δώσης πίσω τὴ χρυσή μου κουβαρίστρα πού σοῦ ἔδωσα χτὲς βραδι νὰ φυλάξης;

— Μάλιστα, εἶπε ὁ νιός, νὰ σοῦ τὴ δώσω νὰ τὴν. Καὶ τὴν ἔριξε πάνω στὸ τραπέζι, πού σείστηκε δάκαυρο, κι ὁ βασιλικὸς πετάχτηκε δρότος ἀπὸ τὴ θέση του.

Ἡ βασιλοπούλα γένηκε κίτρινη σὰν τὸ νεκρὸ, μὰ σὲ λίγο ξαναβρῆκε τὸ μαργιόλικο κ' ἐρωτιάτικο χαμόγελό της καὶ τοῦ εἶπε πὼς εἶτανε πολὺ ἔξυπνος καὶ πιτῆδειος· τώρα μονάχα μιά μικρὴ δοκιμὴ τοῦ ἀπόμεινε: σὰν εἶσαι ἀρκετὰ ἔξυπνος πού νὰ μὲ φέρης αὐριο τὴν ὥρα τοῦ φαγητοῦ, τὸ πρᾶμα πού ἔχω στὸ νοῦ μου, θά μὲ στεφανωθῆς καὶ θά εἶμαι πιά δική σου», εἶπε.

Ὁ νιὸς πίστεψε τὸν ἑαυτὸ του καταδικασμένο νε, γιατί τοῦ φαινόταν' ἀδύνατο νὰ μαντέψῃ ποτὲς τί συλλογιότανε κείνη κι ἀκόμα πιὸ ἀδύνατο νὰ τῆς τὸ προμηθεψῆ καὶ σάνε γύρισε στὴν κάμαρά του δὲν ἔβρισκε τρόπο γιὰ νὰ συχάσῃ. Ὁ σύντροφος τοῦ εἶπε πὼς μποροῦσε νὰ μείνῃ ἡσυχος, γιατί τὰ πρᾶματα θά τοῦ ἐρχόντανε βολικά καθὼς τίς δύο πρῶτες φορές, κι ὁ νιὸς στὸ τέλος πῆρε θάρρος καὶ πλάγιασε γιὰ νὰ κοιμηθῆ.

Τότες ὁ σύντροφος ἔτρεξε βρῆκε τὸ σιδερά καὶ τοῦ εἶπε νὰ βάλῃ τετρακόσες ὀκάδες σιδερό στὸ σπαθί του, κι ἀφοῦ τοῦ τὸ ἔκαμε αὐτὸ, ἦρθε στὸ σταβλο καὶ κατέβασε τοῦ τράγου ἀνάμεσα στὰ κέρατα μιά σπαθιά, πού τὸν ἔκαμε νὰ πεταχτῆ ἀπὸ τὸν ἕνα τοῖχον στὸν ἄλλον.

— Πότε ἡ βασιλοπούλα θά παῇ νάνταμῶσῃ τὸν ἀγαπητικό της ἀπόψε; ρώτησε.

κ' ἔδω νὰ πιστέψουμε τὸν Περραιβό, νίκησε τοὺς Τούρκους τῆς Ἡπειροσ ἀπερπατώντας μὲ τὰ φλάμπουρά του». Ἀρματωλὸς λοιπὸ μαζί καὶ Κλέφτης μᾶς παρκαταίνεται κι ὁ Τζιοβάρης στ' ἀκόλουθο τραγοῦδι τοῦ δέκατου ἔβδομου αἰῶνα.

«Δάλης, κοῦκκε, λάλης, λάλα. καημένο ἀηδόνι, Λάλα κ' ἐσὺ ἀεροπέλαγο πού πλένε τὰ καράβια, Ρωτᾶτε γιὰ τὸ Νικολό, τὸ Νικολό Τζιοβάρη, Ποῦταν στὸ Λοῦρο ἀρματωλός, πού Καρπενήσι [κλέφτης, κτλ.]»

Δύσκολο λοιπὸν νὰ ξεχωρίσης Ἀρματωλὸ ἀπὸ Κλέφτη. Εἶτανε Κλέφτικη καὶ τῶνε δυνῶν ἡ ζωῆ. Καὶ τί παραξένο, ἀφοῦ πρῶτο, καθὼς εἶδαμε, ὁ Κλεφτισμὸς αὐτὸς καινούριο πρᾶμα δὲν εἶτανε παρ' ἄκμαζε στὰ ἴδια περίπου βουνὰ καὶ σὲ πιὸ κλασσικούς καιρούς. Δεύτερο καὶ πιὸ σπουδαῖο, οἱ νεώτεροι αὐτοὶ Κλέφτες, ἀναγκασιμένοι καθὼς εἶτανε πάντα νὰ φυλάζουσε σὲ στείρους κι ἀγρονους τόπους, ἔτοιμοι πάντα νὰλλάζουσε λημέρια, πάντα μὲ τὸ σπαθί στὸ χέρι καὶ μὲ τὴν ψυχὴ στὸ στόμα, ἀπὸ πού ἄλλοῦ μποροῦσαν νὰ ζήσουνε παρ' ἀπὸ τὴν ἀρπαγῆ; Πού νὰ βροῦνε θροφή παρ' ἀπὸ τάρνια καὶ τὰ γίδια τῶν Μπέηδων καὶ τῶν Ἀγάδων πού χαϊρόν-

— Στὴ μιά, μούγκρισε ὁ τράγος. Τὴν εἰπωμένη ὥρα, ὁ σύντροφος περίμενε στὸ σταβλο φορώντας τὸ καπέλλο τῶν τριῶν ἀδερφάδων γιὰ νὰ μὴ φαίνεται, κι ἀφοῦ ἡ βασιλοπούλα ἔτριψε μὲ τὴν ἀλοιφὴ τὸν τράγο καὶ τοῦ εἶπε κατὰ τὴ συνήθειά της νὰ πετάξῃ ἀνάερα στὸν ἀγαπητικό της, πού τὴν περίμενε στὸ βουνό, ξαναπετάξανε πάλι μὲ τὸ σύντροφο καθάλα στὴ ράχη· ἀλλ' αὐτὴ τὴ φορὰ δὲν εἶχε λαφρὶ τὸ χέρι του, γιατί χτύπαγε τὴ βασιλοπούλα μιά ἀπὸ δῶ μιά ἀπὸ κεί, ὡς πού τὴν καταζάλισε. Φτάσανε στὴν ἀκρὴ τοῦ βουνοῦ, χτύπησε κείνη τὴν πόρτα, τοὺς ἀνοίχτηκε, καὶ μπήκανε μέσα στοῦ ἀγαπητικοῦ της.

Ἐδῶ τοῦ παραπονίθηκε, ἀναστίναζε βαθιά, δὲν ἤξερε γιατί εἶτανε τόσο κακοδιάθετη. Τί ἀσχημοταξίδι! σὰ νὰ τὴ χτύπαγε κάποιος σὰ νὰ χτύπαγε τὸν τράγο, καὶ βέβαια θά εἶτανε κίτρινη καὶ θά εἶχε μελανάδες σ' ὄλο της τὸ κορμί, τόσο κοπιαστικό εἶτανε τὸ ταξίδι· κατόπι δηγήθηκε πὼς ὁ γαμπρός τῆς εἶχε δώσει πίσω τὴν κουβαρίστρα μὲ τὸ χρυσὸ νῆμα· μὰ πὼς κατάφερε νὰ τὴν πάρῃ, μῆτε κείνη μῆτε ὁ δράκος δὲν μποροῦσαν νὰ φανταστοῦνε.

— Μὰ ξέρεις τί συλλογιστήκα; ρώτησε κείνη.

Ἐξοχι, ὁ δράκος δὲν μποροῦσε βέβαια νὰ τὸ ξέρῃ.

— Ἐ λοιπὸν, τοῦ εἶπα πὼς αὐριο τὴν ὥρα τοῦ φαγητοῦ ἔπρεπε νὰ μὲ φέρῃ τὸ πρᾶμα πού ἔχω στὸ νοῦ μου καὶ τὸ πρᾶμ' αὐτὸ εἶτανε τὸ κεφάλι σου. Ἀγάπη μου, πιστεύεις πὼς θά μπερίσῃ νὰ μὲ τὸ προμηθεψῆ; εἶπε ἡ βασιλοπούλα χαϊδεύοντας τὸ δράκο.

— Δὲν τὸ πιστεύω, εἶπε ὁ δράκος κι ἄρχισε νὰ γελά καὶ νὰ κακανίζῃ σὰ χωριάτης· κ' οἱ δύο τοὺς ὁ δράκος κ' ἡ βασιλοπούλα συλλογιότανε πὼς ὁ νιὸς θά δενότανε στὸν τροχὸ κ' οἱ κοράκοι θά τοῦ βγάζανε τὰ μάτια πρὶ κατορθώσῃ νὰ τῆς φέρῃ τὸ κεφάλι τοῦ δράκου.

(Στᾶλλο φύλλο τελιώνει)
ΔΗΜΟΣ ΜΙΤΤΑΗΝΟΣ

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

I
Σβῆσαν τὰ κάρβουνα στὸ τζάκι,
Καὶ ομοεινιά μεγάλη ἐχύθη·
Τὸν κλώση τόλιξε ἡ γριά μας
Καὶ τὸ μικρὸ μᾶς ἐκοιμήθη.

τανε κάθε βοσκοποιά, κάθε λειβάδι, χωράφι ἢ περιβόλι; Κατεβαίνανε μάλιστα ὡς στὰ χωριά κι ὡς τοὺς πύργους, κι ἀφοῦ ἀρπάζανε τοὺς ἀληθινούς κλέφτες, τοὺς Μπέηδες, τοὺς φέρνανε στὰ βουνὰ καὶ τοὺς φυλάγανε ὡσπὸ νᾶρθοῦνε τὰ λύτρα. Καὶ καθὼς εἶπαμε, δὲν ἀφίνανε μῆτε τοὺς Χριστιανούς, τοὺς κλέφτες τῆς τιμῆς τῆς πατρίδας τους, πού προτιμοῦσανε τὴν προστασία τοῦ τύραννου ἀπὸ τὰ κακοπάθια τῆς βουνήσιας ζωῆς, πού δὲν ἀνεβλίνανε νὰ συνδέσουσε τύχες καὶ μέλλοντα μὲ πάντρωιμένα τὰδέρφια τους, γιὰ νὰ ταχύνουσε τὸ πῆξιμο τοῦ Ἐθνους σὲ μιὰν ἀχώριστη κι ἀδάμαστη δύναμη.

Τὴ ζουγραφίζει, ἄς εἶναι καὶ μὲ μιά λέξη, κι αὐτοῦνὸν τὴ δουλοφοροσύνη τὸ Τραγοῦδι τοῦ Ἀρματωλοῦ τοῦ Λιθίνου (τέλι τοῦ δέκατου ἔβδομου αἰῶνα).

Σὲ σένα, Μῆτρο μου γαμπρέ, Σταθοῦλα ψυχογιέ μου,
Ἀφίνω τὴ γυναῖκα μου, τὸ δόλιο μου τὸ Γιῶργη,
Ποῦναι μικρὸς γιὰ φαμελιά, κι ἀπ' ἄρματα δὲν ξέρει.
Καὶ σὰ διαβῆ τὰ δεκανιά, καὶ γίνῃ ποληκάρη,
Ἐλάτε νὰ ξεθάψετε τὰ δόλια τᾶρματά μου,
Ποῦ τᾶχουσα στὴν Ἐκκλησιὰ μέσα στὸ Ἅγιο Βῆμα,
Νὰ μὴ τὰ πάρουν τὰ σονλιὰ κιὸ Τούρκο-Κωσταντινάκης

Ὅστε Τούρκο-Κωσταντάκης καὶ Τούρκοι ἐνκ

Ἐνα βιβλίο πού κρατοῦσα
Ἀπὸ τὰ χέρια ἔπρεο χάμου,
Τῆς γάτας στρόφανε τὰ μάτια
Πού ἦρθε νὰ γλυφτῆ σιμά μου.

Ὁ κόρης μας ἀπὸ τὸ μῆμα
Ἦρθε κρυφὰ στὴν κάμαρά μας
Νὰ μᾶς φιλήσῃ. Ἀυτημένα
Ἐτριξε κάπιο κόνισμά μας.

II
Τῆς ἀγχητῆς Δ)ας Ἀλεξάντρας Παπαμόσκου

Τὸ μαγικὸ νηοῦκι, πού πηγαίναμε
Οἱ δύο κάθε βραδυά μαζί
Στὸν ἄμμο του νὰ δνεροπλάσουμε
Μιά χρυσογάλαν ζωῆ.

Τὸ μαγικὸ νηοῦκι μᾶς ἐχάθημε!
Τώρα ποτὲς πιά δὲ θά πᾶμ' ἐκεῖ
Στὸν ἄμμο του νὰ δνεροπλάσουμε
Τὴ χρυσογάλαν ζωῆ.

III
Στοῦ χωραφιὸ τὴν ἄκρια τὰ δέντρα φυτεμένα
Στὸ δρομαλάκι τὰ κλαδιὰ γέρουσε φορτωμένα
Ἀπὸ τ' ἀφράτα ὀπωρικά. Γιὰ δέτα μᾶς καινοῦνε.
Τώρα λείπουν οἱ φύλακες καὶ μάτια δὲ θά δοῦνε
Τὰ χέρια σὰν τὰ κόφτουσε γοργὰ, γοργὰ, κλεφτάτα!
Κ' ἐσὺ, καλή μου, τὴ λευκὴ ποδιὰ σου πάνω κράτα
Νῦν τὴ γιομίσω. Κ' ἔπειτα σὸ σπύτι οὐ γυροῦμε
Στοῦ νοικοκύρη των τὴ γιὰ νῆν' τὰ γλυκοφιλοῦμε.

Σμῦρνη VI 108 ΤΩΝΗΣ ΧΡΗΣΤΙΑΝΗΣ

Ἡ Κοινὴ Γνωμὴ

Ο ΖΟΥΡΑΟ ΜΑΝΤΥΑΣ

Φίλε «Νουμά»,
Θὰ διάβασες στὶς ἐφημερίδες τί βρισίεις εἶπε ὁ Μιστριώτης γιὰ τὸν Κρουμπάχερ τῶρα τελευταῖα ἐξαιτίας τῶν 500 δρ. πού ἀρνήθηκε τὸ Πανεπιστήμιο στὸ σφῶ Γερμανὸ ἐπιστήμονα γιὰ ὅσα καλὰ κάνει στὴ Βυζαντινὴ φιλολογία καὶ ἱστορία.
Τώρα νομίζω πὼς καλὰ θάτανε νὰ ξέρης τί εἶπε μιά φορὰ κ' ὁ ἴδιος ὁ Μιστριώτης γιὰ τὸν ἴδιο τὸν Κρουμπάχερ, δταν δὲν εἶχε φανῆ ἀκόμα τὸ γλωσσικὸ ζήτημα καὶ δὲν εἶταν φῶθος νὰ ἀμφισβητήσῃ

πρᾶμα. Ἐνα πρᾶμα μὲ τοὺς Τούρκους κ' οἱ Προεστοί, κ' οἱ συγγενῆδες τους ἀκόμα.

Ὁ Σκυλοδῆμος ἔτρωγε στὰ ἔλατ' ἀποκάτου,
Καὶ τὴν Εὐλήνη στὸ πλευρὸ εἶχε νὰ τὸν κερᾶσῃ.
Κέρνα μ' Εὐλήνη μου ὁμορφη, κέρνα μ' ὄσο νὰ γέξῃ,
Ὅσο νὰ βρῆ ὁ Ἀδγερινός, νὰ πάῃ ἢ Ποβλὴ γιδίμα,
Κι ἀπὸ σὲ στέλνω σπύτι σου μὲ δέκα παληκάρια.
— Ἀἴμο, δὲν εἶμαι δοῦλα σου, κρασί νὰ σὲ κερᾶσω.
Ἐγὼ μ' αἱ νύφη προσοτῶν, κι ἀρχόντω θυγατέρι.

Φυσικὰ βέβαια κ' ἡ περηφάνεια τῆς Εὐλήνης, ἀφοῦ εἶτανε προσοτῶνε γενιά. Ὅμως ἐμεῖς τὴ θέλαμε πιὸ περήφανη γιὰ ἕνα Κλέστικο φίλημα παρὰ γιὰ τάρχοντικά της συγγενολόγια. Ὡς τόσο ὁ Κλέφτης σπάνια κυριεύτανε ἀπὸ τέτοιους πειρασμούς. Καὶ καθὼς ὁ Κρητικὸς δὲν ἔβλεπε ὡς μῆτε τὴ γυναῖκα του σὰν τοιμαζότανε γιὰ πόλεμο, ἔτσι κι ὁ Κλέφτης τῶχε σὲ κακὸ νὰ προσβάλλῃ γυναῖκας τιμῆ.

Παράξένο κι ἀξιοσημειωτὸ πρᾶμα, πού ὕστερ' ἀπὸ τοὺς Προεστοὺς καὶ τοὺς παρατρεχάμενους τῶν Πασάδων καὶ τῶν Ἀγάδων, ἀγαποῦσανε νὰ πιάνουσε Καλόγερους! Ἀσβεστη δχτηρητὰ ἐναντίο τους, κατατρεγμὸς καὶ πόλεμος ἀλύπητος. Λὲς καὶ τῶδλεπε ἡ Κλέφτικη ἡ ψυχὴ πὼς τὸ ἔθνος ἦθαλε τότες

κανίνας τόν πατριωτισμό του ήθροφρουού Μιστριώ-
τη. Στόν πρώτο τόμο τής Γραμματολογίας του σελ.
745 σημείωση 3), κατόπι από κάτι άλλα, γράφει
και τούτα ιδώ: «Πλήρη έκδοσιν του Ρωμανού ανέ-
λαβεν ο Krumbacher, δους προσφέρει βα-
ρυντίμους εργασίας τή ιστορία και τή φιλολογία του
'Ελληνικού Έθνους». Αφίνω όλα τ' άλλα πού έχει
παρκαπάνω και σ' όλο τó μέρος τής Βυζαντινής φιλο-
λογίας για τόν Κρουμπάχερ, πού όσα ξέρι και λείει,
από κείνον τά παίρνει και τά γράφει με έκτίμηση
πάντα και αναγνώριση του φιλελληνισμού του.

Ο φίλος σου
ΠΕΡΟΝΟΣΠΟΡΟΣ

Σημ. του «Νουμά». Ούτε τά παινέ-
ματα του Μιστριώτη ούτε οι βρισιές του έχουν
καμιά σημασία διαν πρόκειται για σοφά επι-
σηήματα και ΑΛΗΘΙΝΟ φιλέλληνα σάν τόν
Κρουμπάχερ. Σημασία έχει μοναχά τούτο: "Οι
δηλ. με Σύγκλητο, πού δέν άποτελείται όλο
από ξαναμαωραμένους δημοκόπους, άφιος να
τραβηχτεί από τις Μιστριώτικες φλυαρίες και
να βροίσει έτσι με τó φέρεσίμ της, όχι τόν Κρουμ-
πάχερ, με άλλάκιρο τó 'Ελληνικό Έθνος. Σε
κάθε άλλο ΠΟΛΙΤΙΣΜΕΝΟ έθνος ο Μι-
στριώτης, ύστερ' από τις άνοησίες πού ξεστό-
μισε κατά του Κρουμπάχερ, θά οδηγώτανε με
δλητήν προπεύμενη τιμή ίσια στο Φρενοκο-
μείο, έδώ τόν κρατούνε άκόμα καθηγητή, μπο-
ρεί μάλιστα μεθαύριο να του δώσουνε και τó
Μεγαλόσταυρο. Οι 'Αβδηρίτες δέ θά φρονό-
ντουσαν άλλιούτικα.

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

ΗΛΙΑΣ ΣΤΑΥΡΟΣ. Πλουτάρχου «Περί παι-
δων Άγωγής». Τό βιβλιαράκι αυτό πρέπει να μπει
σ' όλα τά Ρωμαίικα σπύτια και σ' όλα τά Ρωμαίί-
κα σχολιά για να μορφώσει Ρωμιόπουλα. Ο
Πλουτάρχος ζωντανεμένος από τó Σταυρο γίνεται ο
καλύτερος δάσκαλος κι ο καλύτερος παιδαγωγός.
Και για τίτιο σας τονε συσταίνουμε. Ο Πρόλογος
του μεταφραστή και τó άφιέρωμά του, έτσι μάλι-
στα πού άρχινάει με τó «Παιδιά μου, παιδάκια
μου!» σου φέρνουνε δάκρια στα μάτια, γιατί είναι
άληθινά ποιήματα και τά δυό. Να πούμε όμως και
κάτι του φίλου μας. Η γλώσσα του καλή είναι, ζων

Απόστολους πολέμου κι όχι ειρήνης, κι μάλιστα
τέτοιαι άνωφέλευτης κι άκαρπης ειρήνης (1) και
δέ γλυτώνανε μήτε οι Παπάδες από τού Κλέφτη
τά νύχια, άμα τύχαινε να είναι κι αυτοί Προεστοί,
πού στο λεξικό τους σημαίνε έχτρος του Παληκαρι-
σμού και τής Λευτεριάς.

Λέει κάπου ιδώ ο ιστορικός μας, όχι όμως με
καμάρι, πώς σάν έλειπαν Τούρκοι και Καλογέροι, δε-
κατίζανε οι Κλέφτες ρωμαίικα χωριά και ρωμαίικες
χώρες. Δικίωμά τους και χαλάλι τους. Ήτανε οι
φυσικοί Ήγεμόνες του τόπου, οι άληθινοί του οι
κληρονόμοι. Χρέος τους λοιπόν και των μερμίγκων πού
μνήσκανε και δουλεύανε στα χωριά και στις χώρες,
να τούς θρέφουνε τούς ήρώους πού έμελλε μετ' αμέ-
ρινα να λευτερώσουνε τά τέκνα τους.

(Στάλλο φύλλο τελώναι)

ΑΡΓΥΡΗΣ ΕΦΤΑΛΙΩΤΗΣ

1) Δίκιο είναι να σημειωθεί ως τόσο πώς άργότερα
θρίσκουμε μεγάλα και δοξαζμένα παραδείγματα Κληρικώ,
πού συνεπαρθήκανε από την καινούρια την έθνική όφρα,
τούς βλέπουμε δηλαδή τότε να δυναμώνονται από τάγερη
του Κλέφτικου του Βουνού (Διάκος, Παπαφύσσας), τότε να
δέχονται τά βάρη και τά μαρτύρια τής επαναστατικής άρ-
νης ήγίας (Γρηγόριος, Γερμανός).

τανή, όμορφη, με μπορούσανε να λείφουν κείνα τά
φοδερά «Οί δε Λακεδαιμόνιοι», «Έρχεται δέν «Οί
βυζάστρες δέν πού δέν είναι Ρωμαίικα κι άσκημά-
ζουν κάπως τó βιβλίο. Αν αντί να γράψει «Έρχε-
ται δέν να πούμε τώρα» έγραφε «Έρχεται τώρα ή
σειρά να πούμε» και ή μοναχά «Τώρα έρχεται να
πούμε», ούτε από τó κείμενο θάφευγε, ούτε τή γλώ-
σα του θάσκύμιζε.

Η ΤΡΟΦΗ ΤΟΥ ΑΡΡΩΣΤΟΥ υπό Βέρθας Σ.
Λέικα. Χρήσιμο βιβλίο, πολύ χρήσιμο και μεθοδικά
γραμμένο, κριμα μοναχά πού δέν είναι γραμμένο πού
άπλά, γιατί τότε θά γενόταν άκόμα χρησιμώτερο
και θά μπορούσανε να τó διαβάσουν περισσότεροι
και να ώφεληθούν. Η κ. Λέικα γράφει πολύ όμορφα
τή δημοτική, άφού κι ο «Νουμάς» πρόπερσι δημο-
σίεψε με όμορφη μετάφρασή της από τά Γερμανικά.

ΒΑΡΛΕΝΤΗ «Η Κληρονομία». Είναι μεγάλο
πατριωτικό δήγημα πού πρωτοτυπώθηκε στονα Πύρ-
ρο» και διαβάστηκε πολύ. Ο άκούραστος Βαρλέντης
κάθε δυό τρεις μήνες μες χαρίζει κι από ένα και
νούριο βιβλίο και δέν μπορούμε να μωστε δυσαρεστη-
μένοι για τó τίτιο άρχοντικό χοδαρνταλίκι του.
ΒΙΒΛΙΟΦΙΛΟΣ

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

κ. Β. Λακ. Άρκετά καλά και θά δημοσιευτούν. Με
πρέπει να με πεις και τόνεμά σου τó άληθινό. Θά σε συ-
βουλεύωμε άκόμα, έτσι φιλικά, νάλλάξεις και τó ψευτό-
νομα. «Όστόσο δλ' αυτά έρχονται δεύτερα» τó κυριώτερο
είναι πώς τά τραγούδια σου μες άρέσουνε και θά τυπωθούν.
—Στόν «Χριστικό του Νουμά». Αντίχρη να σου γράψουμε.
Δώσε μας ένα κατατόπι, όποιο και να είναι, να σου στείλου-
με γράμμα. Καταλαβαίνεις και λόγου σας πώς μερικά πρά-
ματα δέν μπορούνε να είπωθούν έτσι φανερά σε τούτη δώ-
τη στήλη.—κ. Ανάτοδο. Ο κ. Ξενοπούλος, λέει, έγραψε
στις «Αθήναι» πώς ο Καλομοίρης είναι καλός μουσικός
με θάν τονε χαλάσει ή μαλλιαρσύνη του. Αι, κι αν τδ-
γραψε, τί θάς να κάνουμε; Νάν τονε σκοτώσουμε και να
πάμε φυλακή;

ΣΤΟΥ «ΝΟΥΜΑ»

τό γραφέο (δρόμος Ζήνωνος) πουλιούνται ΜΙΑ ΔΡΑΧΜΗ τó
ένα και 1,25 φρ. χρ. για τó εξωτερικό, τ'άκόλουθα βιβλία
του ΨΥΧΑΡΗ «Τό νουμ του Γιαννίρη» — του ΠΑΛΛΗ
«Ηλιος και Φεγγάρι» — του ΦΩΤΙΑΔΗ «Τό γλωσσικό ζή-
τημα και ή 'Εκπαιδευτική μας αναγέννηση» — του ΕΦΤΑ-
ΛΙΩΤΗ «Ιστορία τής Ρωμοσύνης», «Μαζώχτρα και Βρου-
κόλακας» και «Νηρωίτικες Ιστορίες» — του Δ. ΤΑΝΤΑΛΙΑΔΗ

«Οί σιές μου» — του ΠΑΝΤΕΛΗ ΧΟΡΝΑ τó 'Ανεχτίμητο»
(δράμα) — του ΗΛΙΑ ΣΤΑΥΡΟΥ «Θρησκεία και Πατρίδα»
— του ΣΤΕΦ. ΡΑΜΑ «Τά Παλιά και τά Καινούρια» — του
Γ. ΑΒΑΖΟΥ «Η ματιά» — του Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΥ
«Ζωντανό και πέραμένο» και «Ο Άσωτος» (δράματα) —
του ΛΟΓΓΟΥ «Δάφνης και Χλόη» (μεταφρ. Βουτιερ/δης) —
του ΕΥΡΗΣΙΑΔΗ «Η Μύθλια» (μεταφρ. Περγιαλλ/τη) — του
ΣΟΦΟΚΛΗ «Ο Αίας» (μεταφρ. Ζήσιμου Σίδερη).

Η ΙΛΙΑΔΑ μεταφρασμένη από τόν 'Αλέξ. Πάλλη δρ.
2 και φρ. χρ. 2 1/2 για τó εξωτερικό.

Ο ΑΘΡΩΠΙΝΟΣ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ τής κ. 'Αλεξάν-
τρας Παπαμάσκου, χρυσόδεμένος, δρ. 1 1/2 και φρ. χρ. 2
για τó εξωτερικό.

Του ΚΩΣΤΗ ΠΑΛΑΜΑ «Ίαμβοι και 'Ανάπιστοι» —
«Τρισεύγενη» — «Γράμματα» — «'Ασάλευτη Ζωή», 6 δρ. άν-
τις 12 πού πουλιούνται στα βιβλιοπωλεία. Για τις έπαρχίες
6,50 και για τó 'Εξωτερικό 7 φρ. χρ. δίχως άλλο έξοδο
για τά ταχυδρομικά — 'Ο έδωδεκάλογος του Γύφτου»,
3 δραχμές. «'Ο θάνατος του Παληκαριού» δρ. 1.
Του ΙΔΑ «Μαρτύρων και ήρώων αίμα» δρ. 2.

Του Γ. ΜΑΡΚΕΤΗ Πλουτολογία (δρ. 1) — Κριτική
ζου έδωλου λογισμού του Κάντ (δρ. 1) — Τό δασμολογικό
ζήτημα στην Άγγλία (λεπτά 50)

Του ΔΕΑΝΤΡΟΥ Κ. ΠΑΛΑΜΑ τά «Πρώτα τραγού-
δια» δρ. 1.

Του ΕΡΜΟΝΑ «της Ζωής» δρ. 1.

Του ΕΛ. ΓΙΑΝΝΙΔΗ «Γλώσσα και Ζωή» δρ. 2.

Τής κ. ΕΙΡΗΝΗΣ ΔΕΝΤΡΙΝΟΥ «'Από τόν κόσμο
του έαλονίου» δρ. 1.

Του ΞΕΝΙΤΕΜΕΝΟΥ «Τό Μπαμπάκι» δρ. 1.
Του ΨΥΧΑΡΗ έλα τά έργα από δρ. 4 ο τόμος.
Του Γ. ΣΚΛΗΡΟΥ «Τό κοινωνικό μας ζήτημα» δ. 0,50.
ΤΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ του Βλάμη λεπ. 0,50.

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Εντόκοι καταθέσεις
Η 'Εθνική Τράπεζα δέχεται εντόκους καταθέ-
σεις εις τραπεζιτικά γραμμάτια και εις χρυσόν,
ήτοι εις φράγκα και λίρας διατηρώντας άποδοτέας εις
ώρισμένην προθεσίαν ή διαρκείας.
Αι εις χρυσόν καταθέσεις και οι τόκοι αυτών
πληρώνονται εις τó αυτό νόμισμα, εις δ έγένετο ή
κατάθεση εις χρυσόν ή δε έπιταγής όψεως (cheques)
έπί του έξωτερικού κατ' έπιλογήν του έμολογούχου.
Τό κεφάλαιον και οι τόκοι των έμολογίων πλη-
ρώνονται εν τώ Κεντρικώ Καταστήματι και τή αί-
τήση του καταθέτου εν τοις 'Υποκαταστήμασι τής
Τραπέζης.

Τόκοι των καταθέσεων.

1 1/2	τοίς 0,0 κατ' έτος	δια καταθέσεις 6 μην.
2	»	»
2 1/2	»	»
3	»	»
4	»	»

Αι έμολογία των εντόκων καταθέσεων εκδίδον-
ται κατ' έκλογήν του καταθέτου όνομαστικά ή άνω-
νομοι.

ΜΕ ΜΙΑΝ ΔΡΑΧΜΗΝ ΚΕΡΔΟΣ 100.000!

ΛΑΧΕΙΟΝ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΤΟΛΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Κληρώσεις: 26 'Οκτωβρίου και 31 Δεκεμβρίου

ΜΙΑ ΔΡΑΧΜΗ ΕΚΑΣΤΟΝ ΓΡΑΜΜΑΤΙΟΝ ΙΣΧΥΟΝ ΔΙΑ ΜΙΑΝ ΚΛΗΡΩΣΙΝ

Κέρδη έκάστης κληρώσεως

1 ΜΕΓΑ ΚΕΡΑΟΣ	έκ δραχ. 100,000
1 Κέρδος	25,000
1 « έρδος	10,000
3 Κέρδη	8,000
8 Κέρδη	1,000
411 Κέρδη	100
878 Κέρδη	50

1000 εν όλω κέρδη άξιας δραχμών..... 225,000

Γραμμάτια πουλούνται. Είς τά δημόσια ταμεία και λοιπας δημοσίας αρχάς, εις τας Τραπέζας, εις τούς σταθ-
μάρας και στασιάρχας των σιδηροδρόμων, τούς διαχειριστάς των μονοπωλίων και τά πρακτορεία των έφημερίδων προς
δραχ. μίαν έκαστον γραμματίον, ισχύον διά μίαν έκ των τριών τελευταίων κληρώσεων.

Διά πᾶσαν πληροφορίαν ή ζήτησιν γραμματίων άπευθυντέον εις τó Γραφέιον του 'Εθνικού Στόλου και των
'Αρχαιοτήτων, ύπουργείον Οικονομικών εις 'Αθήνας.

Ο διευθύνων τμηματόρχης
Γ. Ν. ΚΟΦΙΝΑΣ